

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

**SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. LUDZI MORZA
W MŚCICACH**

Spis treści:

Wstęp

Założenia Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego oraz cele orientacji zawodowej (klasy I-VI) i doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII)

Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole

Adresaci działań w zakresie doradztwa

Realizatorzy działań związanych z doradztwem (koordynator, osoba odpowiedzialna)

Zadania WSDZ

Formy i sposoby realizacji WSDZ

Metody pracy

Sojusznicy i sieci współpracy

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ

Monitoring i ewaluacja

Wstęp

Szkoła podstawowa to pierwszy etap zorganizowanej nauki. Jest to również czas, w którym młody człowiek poznaje siebie, swoje zainteresowania i mocne strony. Powoli eksploruje świat zawodów, a także na miarę swoich możliwości – podejmuje decyzje edukacyjno-zawodowe. Jest to szczególnie czas dla młodego człowieka ze względu na intensywne nabywanie i rozwój kompetencji społecznych. Środowisko szkolne wspiera ucznia w samopoznaniu, a prawidłowy jego rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny warunkuje powodzenie na ścieżce edukacyjno-zawodowej.

Założenia Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego oraz cele orientacji zawodowej (klasy I-VI) i doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII)

Wewnętrznskolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w szkole obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania przez nich korzystnych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Założenia:

- szkoła realizuje koncepcję uczenia się przez całe życie,
- WSDZ to celowe, systematyczne i zaplanowane działania podejmowane przez szkołę,
- działania realizowane są w sposób spójny zgodnie z programem realizacji na każdy rok szkolny.

Cel orientacji zawodowej (klasy I-VI):

- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Cel doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII):

- wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku.

Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole

- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego \(Dz.U. z 2019 r. poz. 325\).](#)
- [Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe \(Dz.U z 2021 r. poz. 1082 ze zm.\).](#)
- [Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty \(Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.\).](#)
- [Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela \(Dz.U. z 2021 r. poz. 1762\).](#)
- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół \(Dz.U. z 2019 r. poz. 639 ze zm.\).](#)
- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli \(Dz.U. z 2019 r. poz. 502\).](#)
- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych \(Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.\).](#)

- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej \(Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.\).](#)
- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym \(Dz.U. z 2020 r. poz. 1309\).](#)
- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach \(Dz.U. z 2020 r. poz. 1280\)](#)
- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach \(Dz.U. z 2017 r. poz. 860 ze zm.\).](#)

Adresaci działań w zakresie doradztwa

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych,
- nauczycieli.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem (koordynator, osoba odpowiedzialna)

Wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej zaangażowani są w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna. Osoby te współpracują z rodzicami uczniów przy realizacji WSDZ. Program realizacji WSDZ na dany rok szkolny opracowują pedagog i psycholog szkolny. Dyrektor szkoły odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmują się pedagog i psycholog.

Zadania WSDZ

- inspirowanie uczniów do dokonywania samooceny i poznawania własnych zasobów,
- wspieranie uczniów w poznawaniu świata zawodów i rynku pracy,
- zapoznavanie uczniów z koncepcją uczenia się przez całe życie i rynkiem edukacyjnym,
- udzielanie pomocy uczniom w nabywaniu umiejętności planowania i podejmowania decyzji związanych z dalszą ścieżką edukacyjną i zawodową.

Formy i sposoby realizacji WSDZ

Przykłady działań kierowanych do uczniów:

- konsultacje indywidualne, porady,
 - zajęcia grupowe realizujące treści programowe dla klas I-III, IV-VI, VII-VIII związane tematycznie z obszarami: poznawanie siebie i własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych:
- kl. I–VI – prowadzenie orientacji zawodowej,
 - kl. VII – 10 godzin lekcyjnych,
 - kl. VIII – 10 godzin lekcyjnych,
 - kl. VII i VIII – realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych,
 - udostępnianie literatury z zakresu doradztwa zawodowego oraz materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
 - praca z informatorami o zawodach,
 - projekcje filmów o zawodach,
 - tworzenie kół zainteresowań,
 - wizyty zawodoznawcze,
 - udział w targach zawodoznawczych,
 - aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w projektach, konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych,
 - umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych,
 - organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów.

Przykłady działań kierowanych do rodziców/opiekunów prawnych:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych, w szczególności dla rodziców uczniów z orzeczeniem do kształcenia specjalnego,
- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach,
- udostępnianie literatury z zakresu doradztwa zawodowego,
- informowanie o dniach otwartych szkół ponadpodstawowych,
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli:

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- wymiana doświadczeń, baza wiedzy,
- organizowanie lekcji otwartych,
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego.
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej,
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego,
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Metody pracy

Metody w poradnictwie indywidualnym stosowane w pracy doradczej:

- konsultacje indywidualne,
- porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

Metody w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej:

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody testowe (np. ankiety),
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne,
- gry symulacyjne i zabawy,
- zajęcia plastyczne.

Sojusznicy i sieci współpracy

- Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Koszalinie
- Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie
- Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Koszalinie
- Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie
- Szkoły ponadpodstawowe, w tym CKU, OHP
- IBE (Instytut Badań Edukacyjnych działający pod nadzorem Ministra Edukacji Narodowej)
- cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze,
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ

Uczniowie:

- dokonują wnikliwej samooceny określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII),
- nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych (klasy I-VIII),
- poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII),
- poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII),
- uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują różne sposoby zdobywania wiedzy (klasy IV-VI) oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej (klasy VII-VIII),

- określają, kim chcieliby zostać (klasy I-III), opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII).

Monitoring i ewaluacja

- rozmowy z rodzicami/ opiekunami prawnymi,
 - rozmowy z uczniami,
 - wypełnianie przez wychowawców i nauczycieli ankiety z przeprowadzonych działań dla klas I-VIII na zakończenie każdego półrocza
- .